

**Антикорупційне
законодавство
України**

ЗМІСТ

1. Корупція як суспільне явище	2
1.1. Чому запобігання та боротьба з корупцією потребує багато уваги?	2
2. Новий Закон України “Про засади запобігання та протидії корупції”	3
2.1. Що дає суспільству та державі нове антикорупційне законодавство?	3
2.2. Як визначається поняття “корупція” та які нові терміни вводяться Законом України “Про засади запобігання та протидії корупції”?	5
3. Які заходи визначаються щодо запобігання та протидії корупції?	6
3.1. Які обмеження встановлюються, пов’язані з одержанням неправомірної вигоди, а також щодо зайняття іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (стаття 4 Закону)?	7
3.2. Які обмеження встановлюються щодо одержання подарунків (стаття 5 Закону)?	8
3.3. Які обмеження встановлюються щодо роботи близьких осіб (стаття 6 Закону)?	8
3.4. Які обмеження встановлюються щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов’язану з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування (стаття 7 Закону)?	8
3.5. У чому полягає фінансовий контроль (стаття 8 Закону)?	9
3.6. У чому полягає врегулювання конфлікту інтересів (стаття 12 Закону)?	9
3.7. Які вимоги встановлюються щодо прозорості інформації у приватній сфері (стаття 14 Закону)?	10
4. Як визначити корупційне діяння?	10
4.1. Які існують види корупційних діянь?	10
4.2. Які існують ознаки корупційних діянь?	11
5. Яка настає відповідальність за вчинення корупційних діянь?	12
5.1. Які є види відповідальності за корупційні правопорушення?	12
5.2. Які корупційні діяння передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення та Кримінальним кодексом України?	12
6. Які існують практичні поради щодо запобігання та протидії корупції?	15

1. КОРУПЦІЯ ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ

1.1. Чому “корупція” потребує багато уваги?

Корупція в Україні давно сприймається як органічна частина нашого життя. Було б неправильним вважати, що корупція — явище останніх років чи навіть десятиліть.

Корупція розглядається як складне соціальне явище, що негативно впливає на всі аспекти політичного і соціально-економічного розвитку суспільства і держави, загрожує демократії та правам людини, реалізації принципу верховенства права, підриває соціальну справедливість, легітимність публічних інститутів, добробут, завдає шкоди суспільству, соціальному прогресу та національній безпеці.

Корупція стала універсальною проблемою, яка впливає на всі сфери суспільного життя, а найбільше вражає сферу взаємовідносин громадян з органами державної влади та місцевого самоврядування, з якими найчастіше стикаються громадяни при реалізації своїх конституційних прав. Така ситуація підриває найчастіше ідеологію суспільства, так як громадяни починають сприймати корупцію як “спрощену форму” отримання громадянами адміністративних послуг. За останні роки корупція в Україні набула значного поширення, стала небезпекою як для держави, так і для громадян. Населення держави стає заручником корупції.

ДОВІДКА

Найнижчий Індекс сприйняття корупції в Україні, що його щорічно вимірює Міжнародна антикорупційна організація Transparency International (за шкалою від нуля до 10, де 0 означає найвищий рівень сприйняття корупції, а 10 — найменший) становив 1.5 у 2000 році, тоді нижче України була лише Югославія, що перебувала у стадії розпаду, та Нігерія. Далі за вимірами Transparency International Індекс сприйняття корупції у 2001 році становив 2.1, у 2002–2.4, 2003–2.3, 2004–2.2. Після Помаранчевої революції 2004 року в Україні сталося чимало змін, насамперед — значне зростання політичних та громадянських прав та свобод. Децю поліпшувався Індекс корупції — 2.6 у 2005 році, 2.8 — у 2006 році, 2.7 — у 2007 році. Як бачимо, цей показник децю поліпшувався, але так і не здолав межу у 3.0, нижче якої корупція у країні вважається „галопуючою”.

У вересні 2008 року Transparency International оприлюднила свій черговий щорічний рейтинг оцінки поширення корупції у світі, і цей показник в Україні знову почав погіршуватися — до 2,5. Наразі Україна розділяє 134-ту позицію в рейтингу зі 180-ти країн з такими країнами, як Нікарагуа, Пакистан, а також Коморськими островами, які також мають індекс 2,5, в той час як це минулого року Україна займала 118 місце. Це ставить Україну в один ряд з країнами, які вважаються в Європі найбільш корумпованими. При цьому країна розцінюється

ся як така, де методи боротьби з корупцією є неефективними, а масштаби корупції зростають.

Звичайно, такий високий рівень корупції, що його фіксують міжнародні організації, є лише відображенням сприйняття корупції всередині країни, яке, у свою чергу, відбиває об'єктивну ситуацію поширення корупції.

Дослідження громадської думки добре підтверджують той факт, що сприйняття поширеності корупції в Україні має дуже високі показники і залишається стабільним.

Оцінка населенням ситуації з корупцією в Україні (у%)

	2003, населення України		2009, населення України	
Корупція в органах влади — звичне явище	85.1	3.7	82.6	6.6
У корупції винні насамперед керівники органів влади	85.0	4.7	82.5	6.2
При вирішенні більшості питань у органах влади слід давати хабарі	72.5	11.3	53.8	29.9
Чим суворішим буде покарання чиновників за корупцію, тим менше корупційних діянь вчинятиметься	69.5	14.3	79.2	7.2

Як свідчить порівняння громадської думки у 2003 та 2009 рр., практично не змінилося поширене уявлення, що корупція в органах влади — звичне явище і що у корупції винні насамперед керівники органів влади. Водночас надзвичайно позитивним є істотне зменшення переконання, що при вирішенні більшості питань в органах влади слід давати хабарі. Зросла й непримиренність у ставленні до корупції чиновників, яких населення прагне карати якомога суворіше, вбачаючи у покараннях головний метод боротьби з корупцією.

2. НОВИЙ ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ”

2.1. Що дає суспільству та державі нове антикорупційне законодавство?

При виробленні антикорупційної політики в Україні вагомим є визначення стратегії, тактики та конкретних заходів антикорупційної діяльності. Відповідно, основою такої політики є розробка і прийняття антикорупційного законодавства.

Сутність антикорупційного законодавства полягає в тому, щоб:

1) обмежити, нейтралізувати чи усунути фактори корупції:

- запобігти конфлікту інтересів (особистих і службових),
- нормативно визначити рамки етичної поведінки особи, уповноваженої на виконання завдань і функцій держави,
- зробити вчинення корупційних правопорушень справою невідгідною і ризикованою, а врешті-решт досягти того, щоб особа чесно і сумлінно виконувала свої службові обов'язки;

2) чітко визначити ознаки корупційних правопорушень:

- передбачити адекватні заходи відповідальності за їх вчинення,
- належним чином врегулювати діяльність органів державної влади та їх окремих підрозділів, які безпосередньо протидіють корупції.

Боротися з корупцією слід правовим методом — шляхом законодавчого регулювання. Першочергового значення набуває необхідність законодавчого закріплення цілісного механізму протидії корупції в українській державі (а саме: механізмів, необхідних для того, щоб відвертати, викривати, карати і викорінювати корупцію) та створення системи органів, які будуть безпосередньо реалізовувати заходи боротьби з корупцією.

З 1 січня 2010 року набирає чинності пакет антикорупційного законодавства, до якого увійшли:

- Закон України “Про засади запобігання та протидії корупції”;
- Закон України “Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень”;
- Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення”.

Базовим законодавчим актом в Україні стає Закон України “Про засади запобігання та протидії корупції”, що передбачає:

- правові та організаційні засади запобігання та протидії корупції з урахуванням положень міжнародних договорів з цих питань;
- розширення переліку корупційних діянь, видів корупційних адміністративних правопорушень;
- поділ корупційних діянь за ступенем суспільної небезпеки на види згідно з відповідальністю, що настає за їх вчинення (кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільно-правова);
- розширення переліку суб'єктів корупції;
- ефективні заходи щодо запобігання та розслідування фактів корупції.

Основними завданням зазначеного Закону є: гармонізація українського законодавства з міжнародними нормами та правовими стандартами, що регулюють всі аспекти попередження та протидії корупції, а також визначення єдиного підходу до розуміння сутності корупції, різновидів її проявів, законодавчого врегулювання юридичної відповідальності за вчинення корупційних діянь.

2.2. Як визначається поняття “корупція” та які нові терміни вводяться Законом України “Про засади запобігання та протидії корупції”?

Закон України “Про засади запобігання та протидії корупції”, прийнятий Верховною Радою України, враховує досвід законодавчого регулювання зарубіжних країн та недоліки нині чинного Закону України “Про боротьбу з корупцією”, який містить лише заходи відповідальності за корупційні діяння та інші правопорушення, пов’язані з корупцією. Термін “боротьба” асоціюється, переважно, з моментом активного наступу на корупцію із застосуванням репресивних заходів кримінально-правового та іншого характеру, з протидією щодо конкретних проявів корупції, особами, котрі їх вчинили. Звичай, він не ототожнюється з антикорупційними заходами профілактичного характеру.

Натомість, у Законі України “Про засади запобігання та протидії корупції” передбачено обмеження, які мають попереджувальний характер і спрямовані на запобігання корупції. Протидія корупції включає широкий спектр заходів, спрямованих на зменшення її обсягів та обмеження впливу на соціальні процеси, усунення соціальних передумов корупції, причин і умов корупційних правопорушень.

Визначення поняття “корупція”

Закон України “Про засади запобігання та протидії корупції”	Закон України “Про боротьбу з корупцією”
<i>Корупція використання особою наданих їй службових повноважень та пов’язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди такій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов’язаних з цим можливостей.</i>	<i>Під корупцією в цьому Законі розуміється діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, направлена на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг.</i>

Законом України “Про засади запобігання та протидії корупції” визначено перелік термінів, які раніше не вживалися у Законі України “Про боротьбу з корупцією”, а саме: “близькі особи”, “конфлікт інтересів”, “корупційне правопорушення”, “неправомірна вигода”(стаття 1):

ДОВІДКА

Нові терміни, що вживаються у Законі України “Про засади запобігання та протидії корупції”:

близькі особи — подружжя, діти, батьки, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки, усиновлювачі, усиновлені, а також інші особи за умови їх постійного проживання разом із суб’єктом, визначеним у частині першій статті 2 цього Закону, і ведення з ним спільного господарства;

конфлікт інтересів — реальні або такі, що видаються реальними, протиріччя між приватними інтересами особи та її службовими повноваженнями, наявність яких може вплинути на об’єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень;

корупційне правопорушення — умисне діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 2 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність;

неправомірна вигода — грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги матеріального або нематеріального характеру, що їх обіцяють, пропонують, надають або одержують безоплатно чи за ціною, нижчою за мінімальну ринкову, без законних на те підстав.

3. ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ?

За умов масштабної корупції акцент робиться саме на усуненні причин, а не на боротьбі з конкретними її проявами. Саме тому, в прийнятому антикорупційному законодавстві досить велика увага приділена превентивним методам боротьби з корупцією, тобто запобігання її проявам.

У Законі України “Про засади запобігання та протидії корупції” визначено, зокрема, наступні заходи запобігання та протидії корупції, що пов’язані з діяльністю державних службовців:

1) встановлення спеціальних обмежень:

- обмеження, пов’язані з одержанням неправомірної вигоди, а також щодо зайняття іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю;
- обмеження щодо одержання подарунків;
- обмеження щодо роботи близьких осіб;
- обмеження щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов’язану з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування;

- 2) фінансовий контроль;
- 3) врегулювання конфлікту інтересів;
- 4) вимоги щодо прозорості інформації у приватній сфері.

3.1. Які обмеження встановлюються, пов'язані з одержанням неправомірної вигоди, а також щодо зайняття іншої оплачуваної або підприємницької діяльності (стаття 4 Закону)?

Особам, зазначеним у пунктах 1–3 частини першої статті 2 Закону України “Про засади запобігання та протидії корупції”, (у тому числі, і державним службовцям) забороняється:

- 1) використовувати своє службове становище з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі:
 - а) неправомірно сприяти фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів, пільг, укладенні контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти);
 - б) неправомірно сприяти призначенню на посаду особи, яка немає переваг перед іншими кандидатами на цю посаду;
 - в) неправомірно втручатися в діяльність інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування або посадових осіб;
 - г) неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів та прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків;
- 2) займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту, що здійснюється у позаробочий час) безпосередньо або через інших осіб, якщо інше не передбачено законом;
- 3) входити, у тому числі через інших осіб, до складу органу управління чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку, крім випадків коли особи здійснюють функції управління акціями (частками, паями), що належать державі, та представляють інтереси держави в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства;
- 4) відмовляти фізичним або юридичним особам в інформації, надання якої передбачено законом, надавати недостовірну чи не в повному обсязі інформацію.

3.2. Які обмеження встановлюються щодо одержання подарунків (стаття 5 Закону)?

Державним службовцям забороняється приймати подарунки, за винятком особистих подарунків, які відповідають загально визначеним уявленням про гостинність, за умови, що вартість одного подарунку не перевищує однієї податкової пільги (на 2009 рік вона становить 302,5 грн.).

Подарунки, які одержані зазначеними особами під час участі в офіційних заходах, у триденний строк передаються до органу державної влади, в якому вони працюють.

3.3. Які обмеження встановлюються щодо роботи близьких осіб (стаття 6 Закону)?

Державні службовці не можуть мати в безпосередньому підпорядкуванні або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Держслужбовець зобов'язаний повідомити керівництво органу, на посаду в якому вона претендує, про працюючих у цьому органі близьких їй осіб.

У разі виникнення обставин, що передбачають роботу близьких осіб, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк. Якщо в даний строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи та/або близькі їм особи в місячний строк підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає безпосереднє підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває в підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади, крім випадків, передбачених законодавством, що регулює питання доброчесної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування.

Крім того, забороняється брати участь у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких їм осіб та в будь-який інший спосіб впливати на прийняття такого рішення.

3.4. Які обмеження встановлюються щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування (стаття 7 Закону)?

Установлені Законом України "Про засади запобігання та протидії корупції" або іншими законами обмеження, зокрема, щодо держслужбовців, зберіга-

ються протягом двох років після звільнення таких осіб з посад або припинення ними в установленому порядку діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування, за умови якщо обов'язки цих осіб на новій посаді у приватному секторі безпосередньо пов'язані з функціями, які виконували особи, перебуваючи на попередній посаді.

3.5. У чому полягає фінансовий контроль (стаття 8 Закону)?

Ведення фінансового контролю покликано підвищити рівень довіри з боку громадян до владних інститутів.

Держслужбовці зобов'язані подавати відомості про майно, доходи, витрати, зобов'язання фінансового характеру, у тому числі за кордоном, у порядку та обсягах, визначених законами та іншими виданими на їх основі нормативно-правовими актами.

У разі відкриття валютного рахунку в установі банку-нерезидента державний службовець зобов'язаний в десятиденний строк письмово повідомити про це орган державної податкової служби за місцем проживання із зазначенням номера рахунку і місцезнаходження банку-нерезидента.

Особа, яка претендує на зайняття посади державного службовця, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому законодавством порядку відомості про майно, доходи, зобов'язання фінансового характеру, у тому числі за кордоном.

У разі неподання або подання недостовірних відомостей зазначена особа не може бути призначена (обрана) на відповідну посаду, а призначена особа підлягає звільненню, якщо інше не передбачено Конституцією України.

3.6. У чому полягає врегулювання конфлікту інтересів (стаття 12 Закону)?

Держслужбовці зобов'язані вжити заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів.

Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, порядок надання окремих видів державних послуг та провадження інших видів діяльності, пов'язаних з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування, мають передбачати порядок та шляхи врегулювання конфлікту інтересів.

У законодавстві більшості розвинутих країн велика увага приділяється такій проблемі, як "конфлікт інтересів". Питання конфлікту інтересів стало надзвичайно важливим і для України. У суспільстві не повинно бути жодних сумнівів у доброчесності публічної служби. У процесі прийняття рішень чи

вчинення адміністративних дій публічним службовцем мають виключатися будь-які приватні інтереси. Відтак, виникла необхідність дослідити поняття і природу “конфлікту інтересів” та з’ясувати шляхи подолання конфлікту інтересів на державній службі. Поступаючи на публічну службу, особа має підпорядковувати свій приватний інтерес публічному інтересу. Вона повинна бути готова поступитися приватними інтересами на користь публічних, оскільки це зумовлено метою і завданнями публічної служби загалом.

3.7. Які вимоги саме встановлюються щодо прозорості інформації у приватній сфері (стаття 14 Закону)?

Новелою Закону є законодавче закріплення того, що не є конфіденційною та не може становити комерційну або банківську таємницю інформація про:

- 1) розміри, види благодійної та іншої допомоги, що надається фізичним та юридичним особам чи одержується від них, зокрема, державними службовцями;
- 2) розміри, види винагороди, що одержують держслужбовці, а також правочини, пов’язані з одержанням подарунків цими особами або близькими їм особами;
- 3) працевлаштування, виконання робіт, надання послуг за цивільно-правовими угодами близьким особам держслужбовців, якщо інше не передбачено законом.

4. ЯК ВИЗНАЧИТИ КОРУПЦІЙНЕ ДІЯННЯ?

4.1. Які існують види корупційних діянь?

Корупційні діяння мають такі види:

- зловживання владою або посадовим становищем, перевищення влади або посадових повноважень та інші посадові злочини, що вчиняються для задоволення корисливих чи інших особистих інтересів або інтересів інших осіб;
- розкрадання державного, колективного або приватного майна з використанням посадового становища;
- незаконне одержання матеріальних або інших благ, пільг та інших переваг;
- одержання кредитів, позичок, допомоги, придбання цінних паперів, нерухомості або іншого майна з використанням пільг чи переваг, не передбачених законодавством, або на які особа не має права;

- хабарництво;
- здійснення безпосередньо та через посередників або підставних осіб підприємницької діяльності з використанням влади чи посадових повноважень, а також пов'язаних з ними можливостей;
- сприяння з використанням посадового становища фізичним і юридичним особам у здійсненні ними підприємницької та іншої діяльності з метою незаконного одержання за це матеріальних або інших благ, пільг та інших переваг;
- неправомірне втручання з використанням посадового становища у діяльність інших державних органів чи посадових осіб з метою перешкоджання виконанню ними своїх повноважень чи домагання прийняття неправомірного рішення;
- використання інформації, одержаної під час виконання посадових обов'язків, у корисливих чи інших особистих інтересах, необґрунтована відмова у наданні відповідної інформації, несвоєчасне її надання, надання недостовірної чи неповної службової інформації;
- надання необґрунтованих переваг фізичним або юридичним особам шляхом підготовки і прийняття нормативно-правових актів чи управлінських рішень;
- протезування з корисливих або інших особистих інтересів у призначенні на посаду особи, яка за діловими і професійними якостями не має переваг перед іншими кандидатами.

Корупційні діяння можуть бути вчинені також в інших формах, у тому числі в таких, що потребують додаткового визначення законодавством.

Боротьба з проявами корупції має ґрунтуватися на поєднанні профілактичних, правоохоронних і репресивних заходів. При цьому пріоритет повинен надаватися профілактичним заходам загальносоціального і спеціального кримінологічного спрямування.

4.2. Які існують ознаки корупційних діянь?

Ознаками корупційних діянь є:

- безпосереднє заподіяння шкоди авторитету чи іншим охоронюваним законом інтересам держави;
- наявність у особи умислу на вчинення дій (бездіяльність), які об'єктивно завдають шкоду охоронюваним законом інтересам держави;
- використання особою свого становища всупереч інтересам держави;
- корислива мета або інша зацікавленість особи;
- незаконне одержання особою благ (матеріальних та нематеріальних), послуг, переваг.

5. ЯКА НАСТАЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ДІЯНЬ?

5.1. Які є види відповідальності за корупційні правопорушення?

Стратегічним напрямом протидії корупції слід визначити посилення діяльності, спрямованої на виявлення корупційних проявів, та забезпечення притягнення винних осіб до відповідальності.

Законом України “Про засади запобігання та протидії корупції” змінено систему адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення, яка діяла відповідно до Закону України “Про боротьбу з корупцією” та чітко розмежовано вимоги до застосування кримінальної та адміністративної відповідальності за скоєння корупційного діяння.

За вчинення корупційних правопорушень особи, уповноважені на виконання функцій держави, притягаються у встановленому законом порядку до:

- кримінальної;
- адміністративної;
- цивільно-правової;
- або дисциплінарної відповідальності (стаття 18 Закону).

Відомості про осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, у триденний строк з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили заносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

5.2. Які корупційні діяння передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення та Кримінальним кодексом України?

КОДЕКС УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ
(Глава 15-Б “Корупційні адміністративні правопорушення”)

Номер статті	Назва статті
212–21	Одержання неправомірної вигоди
212–22	Підкуп
212–23	Незаконне сприяння фізичним або юридичним особам
212–24	Порушення обмежень щодо заняття підприємницькою діяльністю та вимог щодо сумісництва
212–25	Незаконне входження до складу правління чи інших керівних органів суб'єктів господарювання

212–26	Ненадання інформації або надання недостовірної чи неповної інформації
212–27	Неправомірне втручання в діяльність державних органів, підприємств, установ і організацій
212–28	Порушення вимог фінансового контролю
212–29	Невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції
212–30	Порушення встановленого законодавством порядку фінансування політичних партій та виборчих кампаній в органи державної влади та органи місцевого самоврядування
212–31	Незаконне використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням посадових повноважень
212–32	Незаконне одержання подарунка (дарунка)
212–33	Порушення вимог щодо декларування особистих інтересів

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Номер статті	Частина статті	Назва статті
189		Вимагання
191	2, 5	Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем
206	2,3	Протидія законній господарській діяльності
232		Розголошення комерційної таємниці
235–1		Зловживання повноваженнями
235–2		Перевищення повноважень
235–3		Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги
235–4		Комерційний підкуп
235–5		Підкуп особи, яка надає публічні послуги
353		Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи
358		Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання піддроблених документів
262	2,3	Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем
364		Зловживання владою або службовим становищем
365		Перевищення влади або службових повноважень
366		Службове підроблення

367		Службова недбалість
368		Одержання хабара
369		Пропозиція або давання хабара
369–1		Зловживання впливом
395	2	Порушення правил адміністративного нагляду
410	2,3	Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем
423		Зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем
424		Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень

6. ЯКІ ІСНУЮТЬ ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ?

1. Станьте прикладом для інших, демонструйте своєю поведінкою, що Ви не будете ні терпіти, ні підтримувати корупцію.
2. Негайно припиняйте спроби корупції і повідомляйте про такі спроби контактним особам з питань запобігання корупції, а також керівництву.
3. Якщо у Вас з'являється відчуття, що Вас хочуть попросити про послугу, що йде в розріз з Вашими обов'язками, покличете когось зі своїх колег у якості свідка.
4. Працуйте так, щоб Вашу роботу можна було в будь-який момент перевірити.
5. Чітко розділяйте службову та приватну сфери свого життя. Перевіряйте, чи немає конфлікту інтересів між Вашими службовими обов'язками та приватними інтересами.
6. Допомогайте розкривати випадки корупції. Інформуйте контактних осіб з питань запобігання корупції та своє керівництво, якщо Ви помічаєте ознаки корумпованої поведінки інших осіб.
7. Допоможіть своєму органі визначити недосконалі організаційні структури, механізми в яких можуть виникати прояви корупції.
8. Проходьте відповідні курси підвищення кваліфікації з питань превентивних заходів проти корупції.
9. Вас вже втягнули до корупції? Звільніться від постійного страху перед викриттям! Відкрийте інформацію самі. Якщо ваша інформація допоможе повністю виявити існуючу проблему, то це пом'якшить відповідальність.

АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Видавець - Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу
Україна, м. Київ, вул. Прорізна, 15
Відповідальний за випуск - Дмитро Чуприна
Виготовник – ФОП Костюк О.О.
Зам. №0014 від 06.11.2009

(с) Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009.